

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

Școala doctorală de Economie și Afaceri Internaționale

TEZĂ DE DOCTORAT - REZUMAT

**CERTITUDINE ȘI IMPREVIZIBILITATE LA NIVELUL ZONEI
EURO ÎN CONDIȚIILE SCHIMBĂRILOR DE LOGICĂ
ECONOMICĂ DOMINANTĂ**

Prenumele și numele autorului :
Olescu (Sima) I. Isabella-Cristiana

Conducător științific: Prof.univ.dr.Dumitru Miron

București (2016)

CUPRINS

INTRODUCERE	4
CAPITOLUL I – INTEGRAREA MONETARĂ EUROPEANĂ – UN PROCES PROGRESIV ȘI IREVERSIBIL, DAR CONTRADICTORIU	9
I.1. Integrarea la nivel european – între stadiile de proces și de stare de fapt	9
I.1.1. Succintă trecere în revistă a teoriilor cu privire la integrarea europeană	11
I.1.2. Integrarea economică și monetară, un proces dinamic și contradictoriu	23
I.1.3. Studiu de caz: Analiză cantitativă privind impactul integrării economice și monetare asupra economiei Zonei Euro	27
I.2. Unitatea monetară europeană – un deziderat realizat după multe ezitări	43
I.2.1. Prezentarea principalelor momente ale procesului de integrare monetară la nivel european	43
I.2.2. Piața Unică, element de temelie al integrării monetare europene	54
I.2.3. Moneda unică, Euro, instrument integrator	71
I.2.4. Eurodinamism versus euroscleroză la nivelul politicilor monetare ale statelor membre ale Comunității Europene	74
CAPITOLUL II - UNIUNEA ECONOMICĂ ȘI MONETARĂ	80
II.1. Uniunea Economică și Monetară – zonă monetară optimă	80
II.1.1. Cât de aproape este Uniunea Economică și Monetară de cerințele specifice pentru o zonă monetară optimă?	80
II.1.2. Studiu de caz: Uniunea Monetară Europeană din perspectiva zonelor monetare optime	101
II.2. Pactul de Stabilitate și Creștere	106
II.2.1. Rațiunile adoptării Pactului de Stabilitate și Creștere	106
II.2.2. Descrierea succintă a Pactului de Stabilitate și Creștere	109
II.2.3. Argumente contra Pactului de Stabilitate și Creștere	112
II.2.4. Alternative propuse și reforma Pactului de Stabilitate și Creștere	115
II.3. Costurile și beneficiile participării la Uniunea Economică și Monetară	120
II.3.1. Costurile participării la Uniunea Economică și Monetară	120
II.3.2. Beneficiile participării la Uniunea Economică și Monetară	121
CAPITOLUL III - POLITICA MONETARĂ A UNIUNII EUROPENE	124
III.1. Sistemul Monetar European	124
III.1.1. Apariția și evoluția Sistemului Monetar European	124
III.1.2. Studiu de caz: Credibilitatea ratei de schimb după eșecul Sistemului Monetar European	136
III.1.3. Studiu de caz: Euro, actor pe piața monetară internațională	145
III.2. Banca Centrală Europeană și Sistemul European al Băncilor Centrale	155
III.2.1. Înființarea, rolul și structura Băncii Centrale Europene și a Eurosistemului	155
III.2.2. Instrumentele și obiectivele Băncii Centrale Europene	161

III.2.3. Atribuțiile Băncii Centrale Europene și ale Băncilor Centrale Naționale. Procesul de luare a deciziilor	166
III.2.4. Studiu de caz: Analiză pe bază de chestionar privind percepția cetățenilor români asupra credibilității politicii monetare a Băncii Centrale Europene	173
CAPITOLUL IV - SCHIMBĂRILE DE LOGICĂ ECONOMICĂ DOMINANTĂ ȘI IMPACTUL LA NIVEL EUROPEAN ȘI NAȚIONAL	184
IV.1. Criza globală, catalizator al schimbărilor de logică economică dominantă	184
IV.1.1. Scurtă retrospectivă a crizelor mondiale, determinanți ai schimbărilor de logică economică dominantă	184
IV.1.2. Evoluția evenimentelor legate de criza globală actuală	192
IV.1.3. Noua logică economică dominantă, noul capitalism	197
IV.1.4. Studiu de caz: Criza financiară globală, premisa noii ordini economice mondiale și a unei noi logici economice dominante	207
IV.1.5. Alegerea soluției optime privind creșterea economică a Zonei Euro în condiții de incertitudine generate de noua logică economică dominantă	219
IV.2. Criza monetară europeană, noua logică dominantă și efectele acestora la nivel european și național	223
IV.2.1. Decăderea Greciei, prima piesă a dominoului	224
IV.2.2. Studiu de caz: Implicațiile crizei din Zona Euro și schimbărilor de logică economică dominantă asupra economiei românești	234
IV.3. Măsurile și soluții propuse pentru ieșirea din criza datoriei suverane	243
IV.3.1. Fondul European de Stabilitate Financiară (FESF)	245
IV.3.2. Mecanismul European Permanent de Stabilitate Financiară	252
IV.3.3. Alte măsuri financiare anticriză	257
CONCLUZII	263
BIBLIOGRAFIE	272
ANEXA I - CHESTIONAR PRIVIND PERCEPȚIA CETĂȚENILOR ROMÂNI ASUPRA CREDIBILITĂȚII BĂNCII CENTRALE EUROPENE	282
ANEXA II – LISTA TABELELOR	285
ANEXA III – LISTA FIGURILOR/GRAFICELOR	287
ANEXA IV – LISTA ABREVIERILOR	290

CUVINTE CHEIE:

Uniune Europeană – organizație internațională de tip integraționist, dedicată creșterii economice și întăririi cooperării dintre statele membre.

Uniune Economică și Monetară – reprezintă o etapă superioară a integrării multinaționale, fiind rezultatul intensificării integrării și presupune:

- politică monetară comună;
- strânsă coordonare a politicilor economice ale statelor membre;
- monedă unică;
- liberalizarea fluxurilor de capital;
- un sistem instituțional care să coordoneze și administreze politica monetară.

Piață unică – Reprezintă un spațiu format dintr-un număr de state membre, care elimină orice barieră tarifară sau netarifară din comerțul reciproc și care adoptă propria Politică Comercială, respectiv propriul Tarif Vamal, în relațiile cu țările terțe.

Euro – Monedă unică europeană începând cu anul 2002, care, în prezent, înlocuiește monedele naționale a 19 țări europene, membre ale Uniunii Europene.

Eurodinamism – perioadă de creștere și dezvoltare a Uniunii Europene

Euroscleroză – perioadă de criză a Uniunii Europene

Zonă monetară optimă – zona în interiorul căreia ajustarea optimală are loc cu rate de schimb fixe, în timp ce, din punct de vedere al relațiilor acestei zone cu altele, ajustarea optimală cere rate de schimb variabile

Politica monetară – Constituie un element fundamental al Uniunii Economice și Monetare și include, între altele, emiterea de monedă de către statele membre și elaborarea orientărilor politicii de schimb valutar.

Sistemul Monetar European – a înlocuit "șarpele monetar" continuându-i principiile, avea ca obiectiv crearea unei zone de stabilitate în Europa de vest și realizarea unei convergențe a politicilor financiare și economice ale țărilor membre, folosind un sistem complex de cursuri valutare, de forme de intervenție și de noi facilități de credit.

Banca Centrală Europeană – Instituție bancară a Uniunii Europene înființată la 1.01.1999, odată cu intrarea în faza a III-a a Uniunii Economice și Monetare și introducerea monedei unice, Euro.

Eurosistemul – Mai poartă denumirea de Sistemul European al Băncilor Centrale și este alcătuit din Banca Centrală Europeană și Băncile Naționale ale statelor membre ale Uniunii Europene, care au adoptat Euro.

Logică economică dominantă – Reprezintă acea logică economică ce caracterizează, la un moment dat, o anumită perioadă economică prin care trece întreaga omenire sau doar o anumită regiune.

Fondul European de Stabilitate Financiară – Reprezintă unul dintre principalele instrumente ale Zonei Euro pentru a veni în ajutorul țărilor în dificultate.

Mecanismul European Permanent de Stabilitate Financiară - Înlocuiește, începând din 2013, fondul de urgență temporar pentru Zona Euro, de 750 de miliarde euro.

SINTEZA TEZEI

Pare a fi tot mai evident faptul că Uniunea Europeană, ca și organizație internațională de un tip aparte, îndeosebi după ce a avansat în direcția integrării sale monetare, se confruntă cu provocări dintre cele mai greu de gestionat. Am considerat că într-un astfel de peisaj geoeconomic dar și geopolitic turbulent o analiză a mixului compus din puține certitudini și multe incertitudini poate fi atât de actualitate cât și suficient de utilă pentru a oferi deschideri originale și soluții fezabile.

În debutul demersului meu analitic am procedat la radiografia unei expresive literaturi de specialitate urmărind ca aceasta să acopere un orizont de timp suficient de relevant pentru a-mi permite să desprind concluzii pertinente.

În ce privește aparatul științific al acestei cercetări, a făcut apel la modelarea econometrică consacrată pe plan internațional folosind cu precădere modelul regresiei liniare simple și multiple precum și apelul la culegerea de informații pe baza administrării unui chestionar.

Ca să ating toate obiectivele propuse și astfel să validez ipotezele lucrării și să realizez scopul general propus, am folosit atât date statistice aparținând unei perioade de timp de la începutul realizării integrării economice și monetare, cât și date statistice din ultimii ani.

La sfârșitul acestei lucrări am prezentat o serie de măsuri propuse pentru ieșirea din această situație, măsuri ce eu cred că ar deveni fezabile dacă ar exista o mai mare disciplină la nivelul statelor membre. Ca și critică adusă acestor soluții s-ar putea aminti lipsa voinței unor

anumite grupuri de interese la nivel european de a implementa aceste măsuri cât mai curând și cât mai corect.

Curriculum vitae Europass

Informații personale

Nume / Prenume **Sima Isabella - Cristiana**

Adresă(e) Aleea Olănești, nr.8, Bl.10, Sc. A, ap.14; Rm. Vâlcea, Jud. Vâlcea

Telefon(oane) 0757670436

0350410193

Fax(uri)

E-mail(uri) i_onescu@yahoo.com

Naționalitate(-tăți) română

Data nașterii 25.12.1980

Sex feminin

**Locul de muncă vizat /
Domeniul ocupațional** **Universitatea "Constantin Brâncoveanu"**

Experiența profesională

Perioada **2009-prezent**

Funcția sau postul ocupat Asistent universitar doctorand

Activități și
responsabilități principale

- Activitate didactică:- Seminar: Uniune Europeană
- Seminar: Economia țărilor U.E.
 - Seminar: Relații Internaționale Contemporane
 - Seminar: Istoria Relațiilor Internaționale
 - Seminar: Marketingul serviciilor
 - Seminar: Dreptul Uniunii Europene
 - Seminar: Politici publice în UE și România
 - Seminar: Tehnici de afaceri economice internaționale
 - Seminar: Fundamentele tehnologiei și merceologiei
 - Seminar: Mărfuri nealimentare
 - Seminar: Elaborarea unui produs de relații publice cu ajutorul mijloacelor tehnice audio-video
 - Seminar: Limbaje specializate. Tehnici de redactare
 - Seminar: Cercetări și modelări de marketing
 - Seminar: Ecologie. Dezvoltare durabilă
 - Curs: Ecologie. Dezvoltare durabilă

Numele și adresa angajatorului	Universitatea "Constantin Brâncoveanu" Pitești, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice, B-dul Nicolae Bălcescu nr.39, Râmnicu-Vâlcea.
Tipul activității sau sectorul de activitate	Învățământ superior
Perioada	2006- 2009
Funcția sau postul ocupat	Preparator universitar

Activități și
responsabilități principale

Activitate didactică: seminar

- Uniune Europeană
- Economia țărilor U.E.
- Sistemul instituțional și decizional al U.E.
- Relații Internaționale Contemporane
- Economia Națională a României

Educație și formare

Perioada	2009 – prezent
Calificarea / diploma obținută	Doctorand – Economie și afaceri internaționale Microeconomie, Macroeconomie, Metodologia cercetării și proiectelor,
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite	Econometrie, Economie Internațională, Economia Integrării Europene, Piețe Internaționale Financiare, Dezvoltare durabilă
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Școala Doctorală - Academia de Studii Economice - București Studii postuniversitare
Nivelul în clasificarea națională sau internațională	
Perioada	2006 – 2008
Calificarea / diploma obținută	Diplomă de master – Domeniul Marketing, Specializarea Marketingul Serviciilor
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite	Microeconomie, Macroeconomie, Management, Marketing direct, Marketingul serviciilor, Uniune Europeană, Comunicare
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice Rm. Vâlcea
Nivelul în clasificarea națională sau internațională	Studii postuniversitare

Perioada	2002-2006
Calificarea / diploma obținută	Diplomă de licență – Domeniul Management, Specializarea Management în afaceri internaționale
Disciplinele principale studiate / competențe profesionale dobândite	Economie, Management, Marketing, Economie Mondială, Uniunea Europeană, Comerț Internațional
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice Rm. Vâlcea
Nivelul în clasificarea națională sau internațională	Studii superioare
Perioada	1995 – 1999
Calificarea / diploma obținută	Diplomă de bacalaureat
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Grup Școlar „Henri Coandă” – Rm. Vâlcea -telecomunicații
Nivelul în clasificarea națională sau internațională	Studii liceale - medii

Studii și cursuri de specialitate

Perioada	25.10.2013
Calificarea obținută	Certificat de absolvire – "Programul de formare și conștientizare în asigurarea calității în Învățământul la Distanță – ID"
Numele și tipul instituției de învățământ/formare	Universitatea "Spiru Haret" în parteneriat cu Academia Comercială din Satu Mare și TUV Austria-România
Numele calificării primite	Absolvent
Perioada	24 August – 14 Septembrie 2012
Calificarea obținută	Certificat de absolvire – „Formator” S.C. Multipro Consult S.R.L.
Numele și tipul instituției de învățământ/formare	Pregătirea formării; Realizarea activităților de formare; Evaluarea participanților la formare; Aplicarea metodelor și tehnicilor speciale de formare; Marketing-ul formării; Proiectarea programelor de formare;
Principalele subiecte și calificări însușite	Organizarea programelor și stagiilor de formare; Evaluarea, revizuirea și asigurarea calității programelor și a stagiilor de formare
Numele calificării primite	Absolvent
Perioada	Iulie – Septembrie 2008
Calificarea obținută	Certificat de absolvire – „Management, leadership, comunicare, lucru în echipă
Numele și tipul instituției de învățământ/formare	S.C. Multipro Consult S.R.L.
Principalele subiecte și calificări însușite	Abilități în comunicare, leadership și lucru în echipă Absolvent
Numele calificării primite	
Perioada	2003 – 2006
Calificarea obținută	Certificat de absolvire
Numele și tipul instituției de învățământ	Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, Facultatea Management Marketing în Afaceri Economice Rm. Vâlcea – D.P.P.D.
Principalele subiecte și calificări însușite	Competențe în desfășurarea de activitate didactică și pedagogică
Numele calificării primite	Absolvent

Aptitudini și competențe personale

Limba(i) maternă(e) **română**

Limba(i) străină(e) cunoscută(e) **Engleză, franceză, spaniolă**

Autoevaluare <i>Nivel european</i> (*)	Înțelegere		Vorbire		Scriere
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	Exprimare scrisă
Limba 1	C2	B2	B2	B2	B2
Limba 2	B2	B1	B1	B1	B1
Limba 3	B2	B1	B1	B1	A2

(*) *Nivelul Cadrului European Comun de Referință Pentru Limbi Străine*

- Competențe și abilități sociale - Coordonarea și îndrumarea studenților în cadrul cercurilor științifice
- Participarea la activități culturale universitare
- Competențe și aptitudini organizatorice - membru în organizarea festivităților de deschidere de an universitar, a balului bobocilor, a sesiunilor de cercuri științifice, a „Zilelor Deschise” ale Universității
- Competențe și aptitudini tehnice Cunoștințe în IT, utilizarea calculatorului
- Competențe și aptitudini de utilizare a calculatorului Windows, Word, Excell, Internet, Power Point, Publisher, Nero
- Informații suplimentare Permis de conducere Cat. B din 1999